

THƯA MẸ VIỆT NAM

Mẹ ơi!

Khi Cha nói với Mẹ rằng

Ta là giòng giống của Rồng

Nàng là giòng giống của Tiên

sống với nhau hoài không đặng

Sao Mẹ không nhắc Cha câu gừng cay muối mặn

Sao Mẹ không trả lời Cha

Đi mô đem thiếp đi cùng

đói no thiếp chịu lạnh lùng thiếp theo

Khi Cha bảo Mẹ đem năm mươi con lên núi

Sao Mẹ không trả lời Cha

Lấy chồng thì phải theo chồng

chồng đi đường rấn đường rông cũng theo

Khi Cha hứa với Mẹ nếu gặp khó khăn

Nàng hãy cùng các con gọi to về biển

Sao Mẹ không trả lời Cha

Chúng ta thà no đói có nhau

râu tôm nấu với ruột bầu

thuận vợ thuận chồng tát biển Đông cũng cạn

Sao Mẹ chấp nhận để một trăm đứa con phải chia ly đôi ngã

Để cuống rốn chúng con bị cắt đứt làm hai

Sao Mẹ chịu khổ đau một mình mà không nói với ai

dắt díu năm mươi con đi lên miền núi thẳm

để năm mươi thiếu vắng hơi mình

Ước chi ngày xưa Mẹ cứ bên Cha cho trọn nghĩa tình

dù vất vả đắng cay

dù chịu nhiều cơ cực

nuôi chúng con bằng nước sông Hồng

với cơm tấm, ổ rơm

bên ướn Mẹ nằm...

Để đêm đêm dưới ánh trăng rằm

Chúng con được nghe lời Mẹ dạy

Rằng anh em như thể tay chân

Chị ngã em nâng

Gà cùng một mẹ...

.

Chúng con lớn lên

Cách núi ngăn sông

Xa mặt cách lòng

Năm mươi đứa xa cha như nhà không nóc

Năm mươi đứa thiếu mẹ quên chín chữ cù lao

không biết quý câu một giọt máu đào

bao bận nôi da xáo thịt
Chúng con chia nhà Mẹ thành hai ngõ
ngõ Đàng Ngoài và ngõ Đàng Trong
ngõ bên này và ngõ bên kia sông
Vì danh lợi
vì tiền tài
vì nhiều điều khác nữa
mà có ngày xem nhau là nước lửa
Rồi bất hiểu bàn nhau
rạch ngang mình Mẹ
câu Hiền Lương đè nặng buồng tim

•
Mẹ ở đâu giữa hai miền Bắc Nam
Khi bao con gái của Mẹ hóa thành hòn vọng phu
bao con trai thành chiến sĩ trận vong hoặc thành liệt sĩ
Đầu ở bên nào
cũng đều là con Mẹ
tàn hại lẫn nhau
Đứa nào cũng nói trước nói sau
là vì muốn chấm dứt nỗi đau
vì muốn giúp Mẹ được nối liền thân ngọc
nên đứa nào cũng súng gươm hấn học
trút xuống đầu nhau vô số nỗi tai ương
Làm sao có thể nối liền vết thương
bằng phát súng nhát gươm
chứ không phải bằng sợi chỉ
sợi chỉ dài se từ những tình thương

•
Nhân danh gì mà chúng con ngợi ca
hoặc chì chiết sự sống lẫn cái chết của nhau
Nhân danh gì mà gọi nhau là địch
đếm xác anh em xây thắng lợi cho mình
Ai cũng nói là yêu Mẹ với tất cả tâm tình
Ai cũng bảo là hoàn toàn vì Mẹ
Càng yêu Mẹ nhiều càng phải giết anh em?

•
Mẹ có ngờ đâu
các con lớn khôn
không muốn hát câu nhiều điều phủ lấy giá gương
không muốn hát câu bầu ơi thương lấy bí
mà thích hát trên những xác người
Chúng con hát trên những xác người bài hát hân hoan
Chúng con say sưa ngợi ca lý tưởng của mình
không nghĩ đến Mẹ thế nào khi nhìn anh em con chém giết

•
Chẳng có ai cần biết
Mẹ ở đâu trong những trận tương tàn
trong tiếng súng đêm ngày dội về đình tai nhức óc
Mẹ đứng ở trời Nam để ngóng về đất Bắc

hay đứng giữa dòng Bến Hải
lấy nước sông làm dịu nỗi xót lòng...

·
Mẹ sinh ra chúng con trong cùng một bọc
Những tưởng để thương nhau
Đâu nghĩ đến ngày sau
trăm đứa con trai xé nát bọc đồng bào
xé chia thân mẹ
Mấy trăm năm vết cắt cũ vẫn còn
Mấy mươi năm vết xẻ mới vẫn chưa liền sẹo
Trăm đứa con vẫn còn đi muôn nẻo
trăm tấm lòng vẫn chưa hết hờn căm
Ai cũng nói cuộc đời có bao lăm
mà chẳng ai chịu nhường ai một bước
Cũng là một từ đất nước
mà trong một ngày
có người gọi là giải phóng quê hương
có người kêu là ngày quốc hận
Rồi kẻ cười người khóc
người đoàn tụ kẻ biệt ly
người hồ hởi đeo huy chương đứng trước máy truyền hình
kẻ uất hận nuốt tủi hờn trong bóng tối
Hơn bốn mươi năm rồi
chưa một ai nói với Mẹ là chính mình có lỗi
mà chỉ chực chờ đổ lỗi cho nhau

·
Mẹ ơi!
Ngang trái trái ngang
hận thù thù hận
khổ đau đau khổ
vòng luẩn quẩn không rời ra mà càng thít chặt
Đường đời lắm thương đau
nhiều gập ghềnh lắt léo
chẳng có đứa con nào chịu nắm tay Mẹ dắt
nên đã lạc lối lầm đường
chẳng đứa nào chín bỏ làm mười
nên chúng xát muối vào lòng nhau mỗi khi có thể
Khép lại lịch sử... vẫn biết là như thế
Sao chỉ khép với người ngoài
còn với anh em thì cày đi xới lại
mát dạ người này thì rát dạ người kia

·
Vì sao?
Vì sao?
Có phải vì xa cách nhau
từ cái thuở Mẹ Cha mỗi người mỗi ngã
nên bây giờ đứa con nào cũng thế
thích bán anh em xa mua láng giềng gần
dù không khác máu nhưng vẫn tanh lòng...

•
Mẹ đau!
Mẹ đau!
Hãy nhắc cho kỹ, nhớ cho sâu
Khi con hát bài ca chiến thắng
là khi mẹ dâng trào cay đắng
Sung sướng chi mà nổi liền khúc ruột mình bằng xác những đứa con

•
Mẹ có ngờ đâu
sau khúc khai hoàn
Con của mẹ thay chiến hào bằng nhà tù khắp chốn
để giam giữ anh em
Chiến tranh không còn
nhưng máu vẫn đỏ
bao nhiêu đứa con Mẹ bị chôn sấp dập ngựa trên rừng vàng
bao nhiêu đứa chìm sâu dưới biển bạc
bao nhiêu đứa cập bến rồi vẫn lênh đênh phiêu dạt
Con rồng cháu tiên, lá ngọc cành vàng
phải có ngày nâng niu bàn chân thiên hạ
kiếm đồng tiền nường nấu phận lưu vong
Nuốt oán nuôi thù phục hận long đong đất khách
như dãi tràng xe cát
Giàu sang thành đạ hiển hách nơi xứ người
khác nào mặc áo gấm đi đêm

•
Xưa Mẹ vọng phu
bây giờ vọng tử
héo hon, mòn mỏi
vọng các con về dưới mái yêu thương
nơi có những hàng tre xanh mát con đường
quên hết muộn phiền không còn thù hận...

•
Làm sao?
Làm sao?
Chúng con có thể cùng nhau
cúi đầu trước Mẹ
hóa giải thù xưa nói lời tạ tội
Để nước mắt thôi rơi
để tóc Mẹ xanh
để lòng Mẹ mát
để vết thương bao nhiêu năm chà xát
không còn hành hạ Mẹ ngày đêm

•
...
Dẫu biết rằng không thể đợi chờ thêm
Không thể đợi chờ thêm...
Nhưng...
Làm sao?
Phải làm sao?

Thư Mẹ Việt Nam?

NGUYỄN THỊ TỊNH THY
(Huế, tháng 4 năm 2018)